

Důležité legislativní změny od 1. 1. 2022 – první část

Zákon č. 365/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Novelou zákona o provozu na pozemních komunikacích se stanovují tyto nové povinnosti pro účastníky silničního provozu:

- Osoba, která je přepravována a může se aktivně podílet na jízdě (čímž jsou zejména (opravdu!) mínění spolujezdci na pivním kole), nesmí pít ani užívat návykové látky během a bezprostředně před jízdou. Na výzvu policisty je tato osoba povinna se podrobit přezkoušení, zda návykovou látku požíla.
- Při předjíždění cyklisty je řidič motorového vozidla povinen dodržet bezpečný boční odstup ve vzdálenosti 1,5 m mezi cyklistou a boční stranou motorového vozidla, nákladu či přípojného vozidla. V místech, kde není možné stanovený rozestup dodržet, je předjíždění cyklisty zakázáno. V místě s nejvyšší povolenou rychlostí 30 km/h se rozestup krátí na 1 m.

Novela dále přináší tyto obecné změny, které je třeba znát:

- O odstranění vozidla stojícího na chodníku na náklady provozovatele (majitele) vozidla nově rozhoduje policista nebo strážník obecní policie.
- Do skupiny AM (jde o vozidla, která můžete řídit už v patnácti, jako malé motorky, malé trojkolky atp.) jsou zařazena dvoukolová motorová vozidla (motorky, skútry) s konstrukční rychlostí mezi 25 a 45 km/h odpovídající parametrům kategorie L1e (motokola a mopedy), tříkolová vozidla o stejně konstrukční rychlosti odpovídající parametrům kategorie L2e (tříkolové mopedy) a čtyřkolová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km/h dle parametrů kategorie L6e (lehké čtyřkolky).
- Řidičské oprávnění C1 opravňuje k řízení vozidel zařazených do skupiny C1 (delší 5 m, rychlejší 80 km/hod, vážící nejvíce 7,5 tuny), ale i T (traktor).
- Takzvaným příkazem na místě (dříve označovaným jako bloková pokuta) může nově obecní policie projednat přestupek spočívající v neoprávněném užití vyhrazeného jízdního pruhu a dále spočívající v porušení povinnosti přepravované osoby zdržet se konzumace alkoholických nápojů a jiných návykových látek.
- Dost velkým zpřísněním je úprava stavění promlčecí doby pro osobu, která mohla být pachatelem přestupku, a to tehdy, když je vedeno řízení o tomto přestupku vůči jinému možnému pachateli. Lidsky řečeno jde o situaci, kdy je vedeno řízení o možném spáchání přestupku vůči řidiči, ale není vedeno řízení proti provozovateli vozidla (typicky majiteli vozidla). Pokud toto řízení skončí zproštěním řidiče, je možné zahájit řízení proti majiteli vozidla, protože promlčecí doba se – po dobu předcházejícího řízení vůči řidiči – vůči majiteli stavěla.

- Doba pro zaplacení částky za spáchaný přestupek se prodlužuje z 15 na 30 dnů. Je míněna částka, kterou v souvislosti se spáchaním dopravního přestupku pošle obec (na jejímž území ke spáchaní došlo) provozovateli vozidla. Jde tedy fakticky o zaplacení částky bez správního řízení a tím i bez řešení otázky viníka přestupku (tj. bez případného postihu týkajícího se bodového konta řidiče).
- Zvyšuje se pokuta za přestupky související s povinností podrobit vozidlo nízkorychlostnímu kontrolnímu vážení z 30 000 Kč na 100 000 Kč.
- Vrak vozidla může nově odstranit i obec, pokud se vrak nachází na území obce a na její silnici (veřejně přístupné účelové komunikaci). Povinnost uloží silniční správní úřad na návrh obce; po marném uplynutí 2 měsíců od uložení povinnosti odstranit vrak jej na náklady vlastníka odstraní obec.
- Obec může odstranit i silniční vozidlo z pozemní komunikace. Tato možnost se vztahuje na vozidlo, které není vrakem, ale nemá STK a nesmí tak být provozováno. Obec má vyzvat provozovatele, aby buď zajistil technickou, nebo aby vozidlo odstranil. Po uplynutí 2 měsíců od doručení této výzvy může obec vozidlo odstranit z komunikace, odstavit jej na vhodné místo a sdělit to provozovateli. Provozovatel nese náklady na toto odstranění, leda že by prokázal, že mu v odstranění vozidla vlastními silami bránily závažné důvody. Nebude-li vozidlo vyzvednuto provozovatelem do 3 měsíců od doručení oznámení o odstavení, může jej obec prodat ve veřejné dražbě.

Pro cyklisty dále platí tato nová pravidla:

- V místech, kde je pro cyklisty vyhrazen pruh, je cyklista povinen ho využít (doslova: v daném místě a směru, což znamená, že pokud je ve směru vaší jízdy cyklopruh, musíte jej využít). A to s výjimkou situací, kdy by tím cyklista ohrozil plynulost a bezpečnost provozu.

Zákon č. 174/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Od 1. 1. 2022 platí dílčí část tohoto zákona, ovšem pouze ve vztahu k zadávání veřejných zakázek. Dle této změny může veřejný zadavatel v rámci zadávacího řízení na dodávku potravin stanovit jako podmínku v účasti v zadávacím řízení buď místní nebo regionální potraviny z krátkého dodavatelského řetězce, potřeby produkované v systému ekologického zemědělství nebo potraviny splňující certifikovaná schémata kvality. Například tedy může obec jako zadavatel požadovat, aby v rámci veřejné zakázky na dodávku potravin do škol, které zřídila, byla určitá část těchto potravin dodávána z lokálních farem.

Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční

činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Novela zákona se zabývá především výkonem rozhodnutí a problematikou z oblasti exekucí. Změn je dost a mění průběh exekučního řízení, zálohy na ně i náklady tohoto řízení:

- Zaměstnavatel má vůči zaměstnanci (povinnému z výkonu rozhodnutí) nárok na paušálně stanovenou náhradu nákladů za kalendářní měsíc, v němž provádí srážky z jeho mzdy (pro uspokojení pohledávky věřitele). Tato odměna vůči zaměstnanci mu náleží jen jednou a před vyplacením ji má odečíst od sražené částky.
- Tento nárok na náhradu nákladů při srážkách ze mzdy nemá osoba nebo orgán veřejné moci, pokud má vůči ní povinný nárok na výplatu jednorázové dávky, sociální, nemocenské, důchodů a jiných v zákoně uvedených příjmů.
- Postup pro srážky mezd bude použit i pro srážky ze služebního příjmu, ze služebního platu a z výživného.
- Soud i bez návrhu kterékoli ze stran zastaví výkon rozhodnutí (exekuci), pokud povinný po dobu déle než 2 roky nepobírá mzdu či po dobu delší než 3 roky nepobírá mzdu v dostatečné výši.
- Pokud dlužníka platíte (neboli jste plátce jeho mzdy či jiného příjmu), musíte sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o mzdě/příjmu tohoto dlužníka a o jiných srážkách. Tato povinnost platí i pro údaje týkající se smluvního vztahu (pracovněprávního vztahu/nároku nebo práva povinného), na jejichž základě povinný pobírá mzdu/ příjem.
- Pokud exekutor během 6 let nedojde alespoň k vymožení částky odpovídající nákladům exekuce nebo nepostihne nemovitou věc, vyzve věřitele ke složení zálohy na další vedení exekuce. Pokud nebude zaplácena, exekutor řízení zastaví. Pokud zaplácena bude (nebo bude věřitel povinnosti k zaplacení zálohy zproštěn), prodlužuje se lhůta pro vedení exekuce o 3 roky. Lhůtu lze prodloužit maximálně na dobu 6 let celkově (tedy dvakrát), pak bude exekuce zastavena.
- Exekutoři nově smí doručovat dlužníkům, kteří mají adresu pro doručení na sídle úřadu, na tzv. centrální úřední desku – což je elektronická úřední deska veřejně dostupná prostřednictvím internetu. Toto oprávnění má ovšem své výjimky, nelze takto například doručovat vyrozumění o zahájení exekuce.
- Dle nového ustanovení také může věřitel (oprávněný) požádat exekutora o sdělení, zda vymožené plnění či postižitelný majetek postačují alespoň ke krytí nákladů exekučního řízení. Exekutor sdělí, jestli má dlužník vlastně majetek alespoň na to, aby se zaplatila práce exekutora (náklady exekuce). Pokud takový majetek nemá, může se věřitel s exekutorem rovnou dohodnout na zastavení exekuce, kdy náklady na exekuci by sice hradil povinný, ale pouze do výše zálohy. Novinka umožňuje dohodnout se s exekutorem na nízké výši zálohy a vyhnout se tak případné úhradě vyšších nákladů při zastavení exekuce pro nemajetnost dlužníka.
- Vymožené prostředky převyšující 1000 Kč exekutor vyplatí oprávněnému do 30 dnů včetně přibývajících úroků.
- Exekuce prodejem movitých věcí (tedy věcí zabavených při osobní návštěvě u dlužníka) se mění u osob pobírajících invalidní či starobní důchod či mladších 18 let jen na věci v jejich vlastnictví či

v SJM (s jistými výjimkami). Odklad takové exekuce exekutor učiní při slibu splácení částky 1500 Kč/měsíc. Dlužníkům z daných skupin tedy bude stačit pro odvrácení prodeje svých movitých věcí (telefony, televize apod.) hradit částku v této výši měsíčně. To se netýká jiných výkonů exekuce (lze tedy nadále například postihnout příjem, nemovitost a tak dále).

- V reakci na onemocnění covid-19 je polovina odměn příslušníků integrovaného záchranného systému, které byly uděleny v souvislosti s nasazením v době pandemie, nepostižitelná exekucí nebo výkonem rozhodnutí.
- Zákon novelizuje vícero předpisů. Mimo jiné mění i zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (neboli tzv. „nemocenské“). V tomto zákoně se mění dost podstatná část týkající se penále; původní sazba (0,05 % denně – tedy 18,25 % ročně) je aktuálně snížena na výši úroku z prodlení (tj. letos 11,75 %) ročně z dlužné částky. Stejná změna se týká penále na sociální.